

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2000-576

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Melkas, Helinä			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Gender equality and occupational segregation in Nordic labour markets			
Oppiaine-Läroämne-Subject Valtio-oppi			
Työn laji-Arbetets art-Level Lisensiaatintyö		Aika-Datum-Month and year 1999-06-01	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 156 s.
Tiivistelmä-Referat-Abstract Tutkimuksessa on tarkasteltu työelämän epätasa-arvoa, erityisesti työmarkkinoiden kahtiajakautumista sukupuolen mukaan eli segregatiota Suomessa, Norjassa ja Ruotsissa 1970-luvulta 1990-luvulle. Taustalla on yleisen tasa-arvokäsityksen ja todellisuudessa vallitsevan epätasa-arvon välinen ristiriita pohjoismaisilla työmarkkinoilla. Pohjoismaita pidetään tasa-arvon mallimaina, mutta työelämässä naisten asema on edelleen huomattavasti heikompi kuin miesten. Tutkimuksen taustaosuudessa kuvaillaan segregatiion vaikutuksia naisten asemaan, segregatioteorioita, Pohjoismaiden työmarkkinoiden erityispiirteitä verrattuna muihin OECD-maihin sekä pohjoismaisen tasa-arvopolitiikan piirteitä. Tutkimuksen tilastollinen analyysi perustuu kansallisten tilastokeskusten väestölaskentatietoihin vuosilta 1970, 1980 ja 1990. Alkuperäiset kansalliset tilastot käsittävät noin kolmesataa ammattia. Tutkimuksessa pyrittiin parantamaan vertailtavuutta luomalla kolmen maan yhteinen 187 ammatin luokitus. Tämän mahdollistivat maiden varsin samanlaiset ammattiluokitusjärjestelmät. Tilastollisen analyysin avulla osoitetaan, miten Suomen, Norjan ja Ruotsin segregatiotilanne eroaa muista teollisuusmaista sekä millaisia keskinäisiä eroja mailla on. Tilastotietojen perusteella on tarkasteltu sukupuolijakaumaltaan vinoutuneita ammatteja, segregatioindeksejä, kotitaloustyön palkallistamista eli tyypillisen kotityön siirtämistä työmarkkinoille tehtäväksi palkkatyönä sekä naisten ja miesten erilaista asemaa toisiinsa liittyvissä ammateissa, joilla on erilaiset sosiaaliset statukset. Analyysillä on myös testattu segregatioteorioiden selitysvoimaa Pohjoismaiden tapauksessa. Tutkimuksessa havaittiin että työmarkkinoiden kahtiajakautuminen sukupuolen mukaan on ollut ja on edelleen voimakasta Suomessa, Norjassa ja Ruotsissa - sekä absoluuttisesti että verrattuna muihin teollisuusmaihin. Segregatiotaso laski kuitenkin vuodesta 1970 vuoteen 1990. Naiset ovat olleet innokkaampia ylittämään ammattien välisiä sukupuolirajoja kuin miehet, jotka ovat pysytelleet perinteisissä miesten ammateissa. Korkean segregatiotason aiheuttaa se, että naiset edelleen työskentelevät hyvin suurelta osin perinteisissä naisten ammateissa, jotka vastaavat yhteiskunnassa vallitsevia stereotyyppistä käsityksiä naisten kyvyistä ja ominaisuuksista. Segregatiota lisää myös se, että naiset ovat statukseltaan alemmassa asemassa ja huonommin palkattuja, vaikka työskentelisivätkin miesten kanssa samalla ammattialalla. Tutkielma pohjautuu tekijän vuonna 1998 julkaistuun samannimiseen kidaan (Melkas & Anker, 1998). Tärkeimpinä lähteinä tutkimuksessa ovat työelämän tilastot ja ammattiluokitusjärjestelmät. Segregatiotutkimuksen metodologian osalta keskeisiä lähteitä ovat teokset Siltanen, Jarman & Blackburn, 1995 sekä Anker, 1998.			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords naisen asema - työelämä - Pohjoismaat segregatio - työmarkkinat - Pohjoismaat			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information Työ on englanninkielinen.			